

TÜRK DİLİ 2

Kompozisyon, farklı parçaların bir araya getirilmesiyle oluşturulan bütündür.

PARAGRAF ANLATIM BİÇİMLERİ;

- **Tanımlama** (Genellikle, giriş bölümü paragraflarında kullanılır.)
- **Örneklendirme**
- **Karşılaştırma**
- **Tanımlama** (anlatılanlara somutluk kazandırmak için başkalarının düşüncelerinden, sözlerinden yararlanma)
- **Tanıtlama** (Bir düşüncenin gerçekliğini yadsınamayacak bir kesinlikle göstermek anlamında olan tanıtlama, yazıda sayısal verilerin, istatistiklerin, göstergelerin, tahminlerin tanıt olarak kullanılması)

NOKTA, anlatılmak istenenleri sırasıyla vermeyi sağlayan sözlerin sınırlarını gösterir.

Bir cümlede virgüllerle ayrılan kelimeler veya kelime öbekleri kendi içinde gruplanabiliyorsa bunlar da birbirinden noktalı virgülle ayrılır.

Türkleşme, Batılılaşma, İslamlaşma, ANKARALI, Müslümanlık, vb. gibi yapım ekleri getirildiğinde **KESME İŞARETİ KULLANILMAZ**.

Sözcüklerin başta olduğu birleşik sözcükler ayrı yazılır.

İç savaş, dış borç, alt kurul, art niyet, arka plan, karşı oy, büyük harf orta oyunu, sağ açık, tek hücreli, çift kanatlı, ardı sıra, yasa dışı, yurt içi, fizik ötesi, altıyazı vb.

Hayvan veya bitki, eşya veya alet, durum, yer, bilim ve bilgi, yiyecek, gök cisimleri, organ, zaman, renk, yön, yol ve ulaşım vb. bildiren sözcüklerden birisi ile oluşan ve bunlardan birisinin anlamını koruduğu birleşik sözcükler ayrı yazılır.

köpek balığı, muhabbet kuşu, hamam böceği, deniz yılanı, düşe kalka, ardı sıra...

İKİLEMELERİN YAZIMI: Bütün ikilemeler ayrı ve araya herhangi bir noktalama işareti konulmadan yazılır.

Koyun koyuna-Doğru
Koyun, koyuna-Yanlış

Yavaş yavaş-Doğru
Yavaş-yavaş-Yanlış

SORU EKİNİN YAZIMI; diğer eklerden farklı olarak daima ayrı yazılır ve sonuna “?” işareti konur.

Yine mi geldin? Doğru
Kırmızı elbiseyi alsam mı ne dersin? YANLIŞ

Düşünce Yazıları Türleri;

- Makale
- Fıkra
- Eleştiri
- Deneme
- Söyleşi/sohbet
- Röportaj
- Gezi yazısı
- Günlük
- Anı
- Yaşam öyküsü/biyografi
- Öz yaşam öyküsü/otobiyografi

Makale, gazetecilikle doğmuş, gazetecilikle birlikte gelişmiş bir yazı türüdür. Makale türü, ilk özel gazete olan **Tercüman-ı Ahval'de ŞİNASİ'nin** yazmaya başladığı makalelerle Türk basınına girmiştir.

SÖYLEŞİ/SOHBET: Yazarın kendi eğilimleri doğrultusunda seçtiği herhangi bir konu hakkındaki görüşlerini, konuşma doğallığı içinde anlatan düşünce yazıdır.

RÖPORTAJ: Tanınmış bir kişiyi, yeri veya sanat dalını geniş okur kitlelerine, kendi görüş ve düşünceleriyle birleştirerek araştırma, inceleme yoluyla tanıtan, ayrıntılı bilgi veren yazılardır.

Günlük, Türk Edebiyatında daha çok **ruzmane** olarak bilinir.

Pekiştirme sıfatları, sözcüğün ilk hecesinin ünlüyle biten kısmı alınarak bunlar ap, r, s, m seslerinin getirilmesiyle türetilir ve bunlar birleşik yazılır. Bu yapıların daha da pekiştirildiği veya bu yapılarda ünlü türemelerinin ortaya çıktığı görülür.

yemyeşil, gömgök, kopkoyu, pespembe, yusyuvarlak, kapkaranlık, sırsıklam, çarçabuk, çırılçıplak, güpegündüz, çepeçevre, sırılsıklam, paramparça vb.

Tarih belirtirken gün, ay ve yılın rakamla yazıldığı durumlarda bunların arasında nokta yerine eğik çizgi de konabilir. Örneğin 12/03/2012